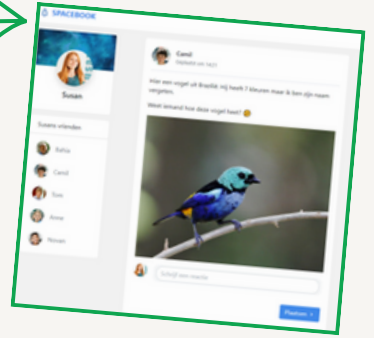

Minder meten, meer weten

Met Spacebook hebben we voor de peiling Digitale Geletterdheid in kaart gebracht hoe digitaal vaardig leerlingen uit groep 8 zijn. In Spacebook navigeerden leerlingen door een social media-omgeving en beantwoordden ze vragen van chatbot Suzan. Soms moesten ze het antwoord op internet opzoeken, zoals de naam van een dier in de opgave hiernaast. Dit zoekgedrag werd ook gelogd. Wij wilden weten: **kunnen we met minder opgaven meer te weten komen over de digitale geletterdheid van leerlingen?** We hebben voor één opgave uitgezocht wat leerlingen die het juiste antwoord gaven anders deden dan leerlingen die een onjuist antwoord gaven. Ook geven we tips om zoekopdrachten te oefenen in de klas.

1 leerlingen die het juiste antwoord gaven Ze gebruikten specifiekere steekwoorden

In de opgave zaten vier belangrijke steekwoorden: 'vogel', 'Brazilië', 'zeven' en 'kleuren'. Leerlingen die het juiste antwoord gaven, gebruikten circa 20% vaker 'zeven' en 'vogel'. Zij formuleerden dus vaker specifiekere zoekopdrachten, zoals 'vogel met zeven kleuren' vergeleken met 'vogels uit Brazilië'.

2 Ze zochten vaker via Google Afbeeldingen

In de opgave zagen de leerlingen een foto van het dier. Het was dus slim om via Google Afbeeldingen te zoeken. De helft van de leerlingen die het juiste antwoord gaf, deed dit ook. Van de leerlingen die de opgave niet juist hadden beantwoord, was dit iets meer dan een derde.

3 Ze verifieerden vaker de gevonden informatie

Meer dan een kwart van de leerlingen die het juiste antwoord gaven, had ten minste één bron (website of afbeelding) geopend. Van de leerlingen met een onjuist antwoord was dit nog geen vijfde. Zij openden wel meer bronnen: gemiddeld 2,3 vergeleken met 1,6. Die bevatten dus niet de juiste informatie. Waarschijnlijk omdat ze minder specifieke steekwoorden hadden gebruikt, maar het kan ook dat ze afgeleid raakten door reclames of irrelevante zoekresultaten. Bovendien vulden ze vaker als antwoord de naam van een ander dier in dat hoger in de Google-resultaten stond, meestal zonder te checken of dat de juiste naam was. Terwijl sommige leerlingen die het juiste antwoord gaven specifiek die naam (en soms die van een ander dier) hadden gegoogeld. Zij wisten dus wel zeker dat ze de juiste naam hadden gevonden.

Tips voor in de klas

- 1 Ga met je leerlingen na welke steekwoorden ze het beste kunnen gebruiken.
- 2 Sta met je leerlingen stil bij de vraag of het handig is om een filter (zoals Google Afbeeldingen) te gebruiken.
- 3 Stimuleer je leerlingen om de zoekresultaten eerst te scannen.
- 4 Benadruk hoe belangrijk het is om de informatie te verifiëren en leg uit hoe je leerlingen dit kunnen doen.

Ten slotte lijkt het niet uit te maken of leerlingen alleen steekwoorden gebruiken of hele zinnen. De zoekopdrachten van beide groepen leerlingen bevatten ongeveer even veel woorden. Het is dus niet nodig om leerlingen aan te leren om alleen steekwoorden te gebruiken.